

"El negacionisme té les seves arrels en la ceguesa ideològica i en la corrupció corporativa"

ALBERT
PUNSOLA

(/AUTOR/ALBERT-

PUNSOLA-44)

Periodista

03/10/2016 - 13:03

James Hoggan és autor del llibre *Climate Cover-Up: The Crusade to Deny Global Warming* (traduït al català com a *Cortina de fum sobre el canvi Climàtic*). Com ell mateix explica a Sostenible, la seva posició de partida en escriure aquesta obra no ha estat la d'un ecologista, sinó la d'un ciutadà i expert en comunicació corporativa indignat amb la manipulació del negacionisme

organitzat. Hoggan és president de la companyia de relacions públiques Hoggan & Associates i president del consell de la Fundació David Suzuki Foundation board. També és fundador de l'influent web Desmog (<http://www.desmogblog.com/>) dedicat a denunciar campanyes de desinformació al voltant del canvi climàtic i el medi ambient en general. A banda de *Cortina de fum sobre el canvi Climàtic*, Hoggan ha escrit *I'm Right and You're an Idiot: The Toxic State of Public Discourse and How to Clean it Up*, i *Do the Right Thing: PR Tips for a Skeptical Public*.

Què el va motivar a fer un llibre sobre el negacionisme en el canvi climàtic?

Miri, jo sóc un consultor de relacions públiques corporatiu. He representat a empreses mineres, petrolieres i a grans promotors immobiliaris. No sóc cap ecologista però, com la majoria dels canadencs, em passo la vida a l'aire lliure a les muntanyes i a la vora del mar. Els canadencs esquem, anem d'excursió i a pescar. Sabem que som part del món natural. Ens encanta la natura. I sóc conscient que el canvi climàtic és un problema molt seriós.

El 2006 vaig llegir el llibre de Ross Gelbspan anomenat *Boiling Point* (punt d'ebullició) una història escandalosa de relacions públiques corruptes, científics no qualificats, i sobre els *think tanks* que van treballar, primer per a la indústria del tabac, i després per al sector dels combustibles fòssils, amb la finalitat d'enganyar al públic. Ross era editor al Boston Globe en aquell moment. Per tant, tot i que sóc el típic home de relacions públiques d'empresa, sempre he tingut un problema amb les persones que fan trampes en plena plaça pública. L'opinió pública i la política no han d'estar configurades per aquells que enganyen o aixequen la seva veu per damunt de la dels altres: s'han de basar en les proves i en la imparcialitat.

El llibre de Ross era una història de cobdícia en una escala èpica. Va mostrar de manera convincent com es podia enverinar el judici públic. Estem parlant d'un atac indignant i antidemocràtic contra les nostres estructures polítiques, i en última instància, d'una guerra contra la ciència.

I aleshores va sentir l'impuls... El 2005, quan vaig començar el llibre i el blog, tant el públic com els mitjans de comunicació no eren gens conscients d'aquest engany organitzat. Aleshores, vaig sentir efectivament que tenia la responsabilitat de parlar obertament. Si una corrupció com aquesta no es porta cap a la llum del dia tots en patim les conseqüències. Veia que els científics negacionistes rebien diners, no per dur a terme la investigació del clima, sinó per portar a la pràctica una campanya de relacions públiques enganyosa. De fet, quan més hi pensava, més profundament ofès em sentia.

"L'opinió pública i la política no han d'estar configurades per aquells que enganyen o aixequen la seva veu per damunt de la dels altres: s'han de basar en les proves i en la imparcialitat"

Ha estat particularment difícil trobar la informació per escriure aquest llibre?

Aquest llibre ha comportat anys de recerca detallada. La veritat és que escriure sobre això era molt arriscat. He rebut cartes amenaçadores de bufets d'advocats que representen els defensors de la negació del canvi climàtic i he estat calumniat pels mitjans de comunicació de dreta.

"He rebut cartes amenaçadores de bufets d'advocats que representen els defensors de la negació del canvi climàtic"

Qui hi ha darrera els negacionistes?

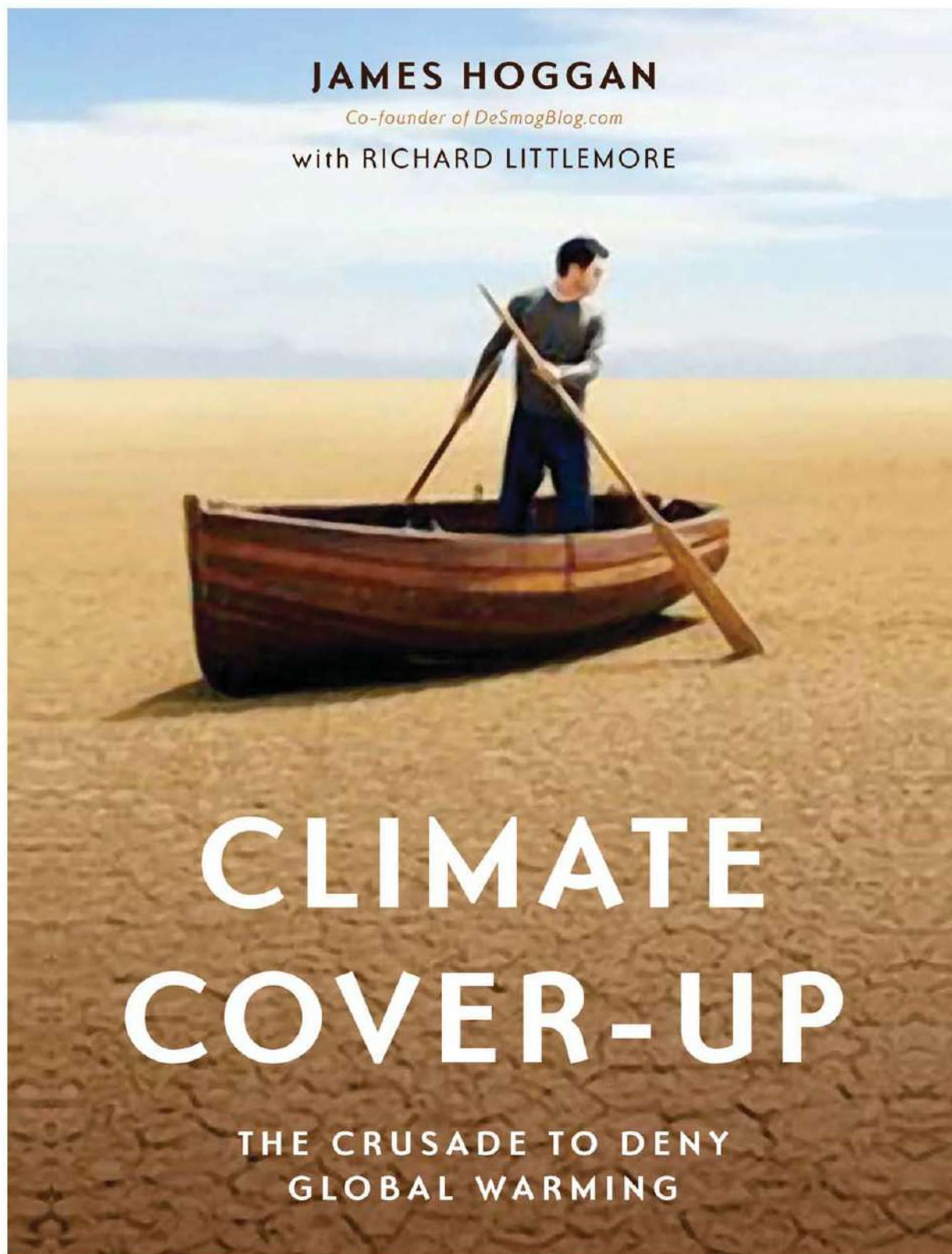
Estan finançats per les indústries del carbó, del petroli, del gas i també del transport. Al darrera hi ha diners, però també una ideologia cega.

Quina metodologia utilitzen els negacionistes a posar en dubte la realitat del canvi climàtic? Pensa que són realment intel·ligents?

Intel·ligents sí, però d'una intel·ligència mal orientada. Fan servir tècniques de propaganda, com ara atacs *ad hominem* sobre científics i fan una apropiació indeguda de l'idioma. Han acusat falsament als científics del clima de "fabricar" la ciència que fan a fi de defensar les tesis del canvi climàtic. Han inventat expressions com "ciència-escombraries" per descriure el que és ciència real i per emascarar els seus esforços de propaganda.

El que és segur és que ells *no* fan ciència del clima. Es limiten a posar bates de laboratori a portaveus no qualificats perquè donin la imatge de ser científics del clima qualificats. Han creat una caixa de ressonància per a *front groups* (col·lectius creats expressament per defensar uns interessos concrets) i fins i tot han utilitzat actors pagats per disseminar informació errònia i el dubte sobre la ciència del clima.

La veritat és que han estat capaços d'emprar les ciències socials d'una manera molt intel·ligent per donar a l'evidència científica un significat cultural. Durant molts anys, als EUA el principal factor que feia que una persona veiés el canvi climàtic com un problema greu o no, depenia de si era republicà o demòcrata. Tot aquest moviment del qual estem parlant ha aconseguit que la majoria dels republicans no creguin que hi ha un problema greu. El raonament ve a ser més o menys d'aquest estil: "la gent com nosaltres no creu en el canvi climàtic i si tu hi creus és que has de ser un d'ells".

En quina mesura han aconseguit els negacionistes els seus objectius?

Han tingut èxit en fer que el fals debat s'allargui dècades. Als EUA un gran percentatge de la població segueix creient que els científics del clima no es posen d'acord sobre si els humans estan causant

"Estan finançats per les indústries del carbó, del petroli, del gas i també del transport. Al darrera hi ha diners, però també una ideologia cega"

realment el canvi climàtic. I també han tingut èxit en debilitar el suport públic a les polítiques orientades a reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle.

Vostè pensa que som davant d'un fenomen americà genuí? O, per contra, si no s'hagués produït als EUA aquest fenomen creu hauria sortit en un altre país?

Jo el veig com un problema global que té les seves arrels en la ceguesa ideològica i la corrupció corporativa. Però, certament on pren la pitjor forma és als EUA. No li sabria dir exactament perquè és així. No n'estic segur. En qualsevol cas, quan es té la combinació de tant capital i els recursos de desenvolupar formes innovadores per protegir-lo, això és el que pot succeir.

"Quan els periodistes tracten el canvi climàtic com si hi hagués dues postures possibles davant del fenomen, s'estan convertint en servidors de la propaganda sense adonar-se'n"

Qui ha contribuït més per fer créixer la idea de la negació del canvi climàtic: científics o periodistes?

Els mitjans de comunicació amb el seu sentit de l'equilibri fals han estat un gran problema. Ho sento però no totes les històries tenen dos costats. Quan els periodistes tracten el canvi

climàtic com si hi hagués dues postures possibles davant del fenomen, s'estan convertint en servidors de la propaganda sense adonar-se'n.

Creu que, avui dia, el 2016, el negacionisme segueix creixent o bé s'està disminuint?

El que està fent és canviar la seva natura, avui ja no és tan descarat i pren la forma d'oposició a les polítiques orientades a lluitar contra el canvi climàtic. És una negació, però sense la negació directa.

Com vostè sap, les teories de conspiració tenen molt de seguiment a Internet. La xarxa és un terreny fèrtil per a qualsevol tipus de manipulació. Com podem lluitar en aquest context contra el negacionisme?

D'entrada jo diria que no li donem més vida al tema dedicant-li temps. I diré més encara: mai et barallis amb un porc. Primer, perquè al porc li agrada. Segon, perquè tots dos us embrutareu. I, tercer, perquè al cap d'una estona ningú no notarà la diferència entre tu i el porc.

Categories: [Canvi climàtic \(/categories/canvi-climatic\)](/categories/canvi-climatic) [Ciència \(/categories/ciencia\)](/categories/ciencia)

Etiquetes: [negacionisme \(/etiquetes/negacionisme\)](/etiquetes/negacionisme)

Share 0

Tuit

 (<https://plus.google.com/share?url=https%3A//www.sostenible.cat/entrevista/el-negacionisme-te-les-seves-arrels-en-la-ceguesa-ideologica-i-en-la-corrupcio>)

 (<https://www.sostenible.cat/print/entrevista/el-negacionisme-te-les-seves-arrels-en-la-ceguesa-ideologica-i-en-la-corrupcio>)

Relacionats

Notícia

Es posa en marxa l'Observatori de la Sequera de l'Alt Penedès per combatre els efectes del canvi climàtic a la vinya (/noticia/es-posa-en-marxa-lobservatori-de-la-sequera-de-lalt-penedes-per-combatre-els-efectes-del)

(/noticia/es-posa-en-marxa-lobservatori-de-la-sequera-de-lalt-penedes-per-combatre-els-efectes-del)

El projecte es basa en la col·locació d'uns sensors al subsòl de les vinyes que recullen dades sobre la pluviometria i l'asseccament de la terra per poder tenir informació que permeti combatre la sequera del terreny.

Reportatge

Ciutats, contaminació i canvi climàtic. Fins a quin punt hi pot ajudar la infraestructura verda? (/reportatge/ciutats-contaminacio-i-canvi-climatic-fins-a-quin-punt-hi-pot-ajudar-la-infraestructura)

(/reportatge/ciutats-contaminacio-i-canvi-climatic-fins-a-quin-punt-hi-pot-ajudar-la-infraestructura)

L'evidència disponible indica que la infraestructura verda urbana (els parcs urbans, els arbres dels carrers, les cobertes i els murs verds, etc.) pot contribuir de manera molt modesta a compensar les emissions de carboni, a reduir l'estrès per la calor i a disminuir la contaminació atmosfèrica de la ciutat. Si volem actuar sobre aquests problemes, hem de treballar sobre les fonts de pol·lució, perquè les mesures compensatòries basades en la natura no són, ni de lluny, suficients. Les estratègies d'infraestructura verda urbana tenen un paper complementari, i no alternatiu, a les polítiques de reducció de la contaminació.

Notícia

Científics internacionals i agents socials debatran a la URV sobre els reptes del canvi climàtic (/noticia/cientifics-internacionals-i-agentes-socials-debatran-a-la-urv-sobre-els-reptes-del-canvi)

(/noticia/cientifics-internacionals-i-agentes-socials-debatran-a-la-urv-sobre-els-reptes-del-canvi)

La Diputació de Tarragona col·labora amb les Jornades 'Emergència Climàtica i Transició Energètica', que se celebraran a Tarragona del 7 al 10 d'octubre i es clouran amb un debat per definir una estratègia de territori per als propers anys.

Butlletí

Correu electrònic *

Subscriu

[Enviaments anteriors \(/newsletter/sostenible\)](/newsletter/sostenible)

(/)

Revista de la **xarxa** de ciutats
i pobles cap a la sostenibilitat

**Diputació
Barcelona**

(<http://www.diba.cat>)

Arxiu (/arxiu)

Continguts per categoria (/tagclouds/chunk/3)

Continguts per etiqueta (/tagclouds/chunk/1)

Continguts per municipi (/tagclouds/chunk/2)

Avís legal (<http://www.diba.cat/avislegal>)

Contacte (/formulari/contacte)

RSS (<https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=>)

(<https://www.facebook.com/Sosteniblecat-146513494888>)

(<http://www.twitter.com/xarxasost>)

(<http://youtube.com/xarxasost>)

([rss.xml](#))